

la tribuna

Deute públic i moltes incògnites

Els bancs també han de serrar les dents

JAUME BARTUMEU CASSANY

President de Progressistes-SDP

Després de la urgència sanitària Andorra ha entrat en convalescència en el pla econòmic. Davant un xoc provocat per l'aturada brutal de l'activitat davant la pandèmia l'escenari és inestable. Només podem estar segurs que la davallada s'anuncia violenta i que la rapidesa de la reactivació és incerta.

Ara que el desconfinament s'ha anat posant en marxa, amb dubtes i amb tanteigs, no és responsable emprar una crítica sistemàtica per cada cosa que s'ha fet per part del Govern.

Però tampoc no es pot pas prescindir d'analitzar les feixugues conseqüències que la pandèmia ha suposat per al país. Arreu d'Europa els governs s'han trobat desbordats per les urgències i han hagut d'improvisar.

En el cas d'Andorra, però, la mateixa emergència sanitària hauria hagut de suggerir, i fins i tot imposar, tant en l'àmbit de les relacions internacionals com en el terreny econòmic-financer, una activació del Govern més important del que cal normalment.

Tanmateix, en aquests dos àmbits, fins avui, no s'arriba encara a copsar quina via, quina trajectòria, el Govern ha decidit d'agafar.

Hi ha una profusió de declaracions –la més recent del 19 de juny davant l'Empresa Familiar Andorrana– que recullen la voluntat expressa del Govern de DA i Liberals d'endeutar el país per almenys cinc-cents milions d'euros. Però cap concreta precisió d'una planificació de la inversió pública prevista per revifar l'economia.

La gestió comunicativa que el Govern ha fet de la pandèmia –simbolitzada pel duo de ministres de les rodes de premsa però també per les aparicions del cap de Govern– ens ha fet tornar a la distinció clàssica entre fer polít-

ca i jugar a fer política.

Pel que fa al Fons Monetari Internacional, deixa palplantat la facilitat –o potser la gosadia– amb la qual tant el cap de Govern com el ministre de Finances han transitat alegrement del condicional a l'afirmació, d'una hipòtesi en estudi a una decisió ja ferma que només cal implementar.

Les pàgines de la premsa –i les gravacions audiovisuals– estan

---

DESPRÉS DE LA PANDÈMIA, EL PAÍS HA ENTRAT EN CONVALESCÈNCIA EN EL PLA ECONÒMIC

---

farcides de declaracions d'Espot i Jover en les quals volien deixar clar que no hi havia res de decidit, que s'estava estudiant i a l'espera d'algunes respostes de l'FMI, pel que, al capdavant, seria el Consell General que ho hauria de debatre, analitzar i decidir.

Tres mesos i una pandèmia més tard la condicionalitat ha desaparegut per art d'encantament.

Ara l'un i l'altre –el cap i el ministre– donen per fet que la candidatura esdevé executiva i que, d'aquí a quatre dies, forts i fermes, petits però ben parits, Andorra ja serà membre del Fons Monetari Internacional.

El debat? Estan convençuts que seria una pèrdua de temps perquè ells són disset, és a dir, majoria. I els altres? Només són dotze i, a més, guarden un respectuós silenci en aquesta qüestió. Un silenci que reforça la majoria en la seva pacient i constant trajectòria d'anul·lació del Consell General.

La documentació precisa, concreta i contrastada? Quina altra pèrdua de temps! Si, al cap-

davall, ningú se la miraria! No cal perdre el temps, doncs. Endavant les atxes!

Algú s'ha molestat a informar-se de la minsa ajuda que la República de San Marino ha rebut, en les circumstàncies actuals, de l'FMI malgrat ser-ne membre?

Algú sap que, davant d'aquella minsa resposta, al parlament italià hi ha hagut propostes per sol·licitar al Govern “el suport d'Itàlia a la petició d'ajuda del Govern de San Marino al Fons Monetari Internacional i que es prenguin en consideració fins i tot préstecs bilaterals”?

Mentrestant aquí, a Andorra, hi ha molts interrogants sense resposta en l'àmbit financer.

Vegem-ne alguns:

1) Podrem comptar amb un suport per la liquiditat per part de França i Espanya?

2) Quin és l'estat de converses o negociacions amb l'FMI?

3) Quina suma ha demanat o pensa demanar Andorra al Fons Monetari Internacional?

4) Què en farem de l'acord d'associació amb la Unió Europea? On passa la negociació aturada el març passat?

5) Què s'està negociant amb la Turquia d'Erdogan?

A aquests cinc grans interrogants s'afegeix la incertesa –sí, incertesa– que plana sobre la plaça financera andorrana.

Davant la tempesta econòmica desfermada per la Covid-19, la banca andorrana es troba al davant de serioses turbulències, especialment en l'àmbit del crèdit consentit.

Les conseqüències de la pandèmia malmetran la rendibilitat i la qualitat dels actius del sector bancari. Podríem dir que les pèrdues de crèdit –la morositat– constitueixen el risc principal al qual s'exposen els establiments financers a Andorra.

Les declaracions optimistes de l'Associació de Bancs d'Andorra al suplement publicitari

quinzenal de *La Vanguardia* del 18 de juny, en el sentit que la banca ofereix “... solidesa, liquiditat i finançament del sistema” no són suficients per donar tranquil·litat.

El mateix 18 de juny podíem llegir a la premsa econòmica helvètica que la Banca Nacional Suïssa, en una línia realista, deia que mentre esperem que l'economia mundial curi les ferides i agafi un camí normal, els bancs suïssos “... hauran de serrar les dents”.

Els grans bancs suïssos UBS i Credit Suisse han augmentat les provisions per pèrdues de crèdit i d'actius ponderats. Es preveu un deteriorament dels resultats en la gestió de fortunes i en la banca de negocis en aquells dos establiments financers d'importància sistèmica.

A Andorra no ens podem escapar d'un deteriorament de la qualitat dels crèdits concedits a empreses que s'han vist obligades a romandre tancades o a tenir una activitat restringida per les mesures adreçades a evitar la propagació de la pandèmia.

L'Autoritat Financera Andorrana ha ordenat als bancs de no repartir beneficis però aquesta instrucció, per molt que vagi en línia amb el que s'està fent a Europa, no soluciona pas els riscos actuals, que poden fer perillar la solvència financera del país. Aquesta és la gran incògnita.

I això portarà els bancs a constituir provisions i a procedir a correccions de valor d'aquells actius.

Perquè si l'activitat no arrenca ràpidament hi ha el perill d'assistir a una onada de fallides i d'acomiadaments. La situació és encara més preocupant quan moltes empreses no tenen ja més marges de maniobra. No serà pas endeutant-se més encara, amb la benedicció del Govern, que superaran les seves dificultats.